

Nieuwsbrief november 2013

- 1. Klachten vanuit vreemdelingendetentie**
Meldpunt Vreemdelingendetentie
- 2. Nationale ombudsman: medische zorg vreemdelingen, Kennisdocument Pharos, Reactie overheid jaarrapportage CvRM**
Rapporten en reacties
- 3. Debat toekomstvisie vreemdelingenbeleid, verbeteringen n.a.v. overlijden Dolmatov**
Nieuws en politiek
- 4. Kerst-telefoonkaartenactie, Meldpunt op Twitter**
Overig

Meldpunt

Vreemdelingendetentie

verzamelt klachten over de omstandigheden in vreemdelingendetentie.

Het doel is om zo meer zicht te krijgen op de detentie-omstandigheden en dit terug te koppelen naar de politiek en media. Daarnaast bieden we hulp bij de opvolging van klachten.

Heeft u een klacht? Bel dan naar **030-2990222**, vanuit detentie kunt u gratis bellen naar **0800-3388776** of vul het klachten formulier in op onze [website](#)

1. Klachten vanuit vreemdelingendetentie

Meldpunt Vreemdelingendetentie

In Penitentiair Psychiatrisch Centrum (PPC), maar geen psychiatrisch patiënt

Afgelopen maand is een persoon vanuit een detentiecentrum overgeplaatst naar een PPC, een instelling voor mensen die extra psychiatrische zorg behoeven. De advocaat, bezoekers en andere betrokkenen verklaarden echter dat er geen sprake was van ernstig psychiatrische klachten, maar 'slechts' van matige (toenemende) depressie. De psychiater vertelde dat de persoon vanuit het detentiecentrum naar het PPC is overgeplaatst voor 'verdere diagnostiek', maar dat gebleken is dat er inderdaad geen sprake is van psychiatrische klachten. De persoon werd echter niet teruggeplaatst, omdat hij het 'wel naar zijn zin had' in het PPC. Het is vreemd dat iemand naar een PPC wordt overgeplaatst, terwijl er geen psychiatrische diagnose gesteld is. Vaak worden personen, alvorens zij naar een PPC over worden gebracht, eerst op een Extra Zorg Afdeling (EZA) geplaatst in het detentiecentrum waar de vreemdeling verbleef. Ook bleek uit het dossier van een andere vreemdeling, die wel naar het PPC zou moeten, dat hij rond dezelfde tijd niet naar het PPC kon, omdat deze helemaal vol zou hebben gezeten.

Honger-, dorst- en zitstakingen Detentiecentrum Schiphol

Eind september zijn twee groepen vreemdelingen op de artikel 6 afdelingen (grensdetentie) een zit- en hongerstaking begonnen. De stakers beklagden zich erover dat de medische zorg slecht is en dat zij vastzaten terwijl zij geen crimineel waren. Ook krijgen zij elke dag ingevroren eten, dat zij moeten opwarmen (hierover meer in de volgende nieuwsbrief!). Het versere eten dat zij met hun betaalpas kunnen bestellen bij een automaat is erg duur en dus niet toegankelijk. Uiteindelijk is één zitstaker in isolatie geplaatst en is de rest naar hun cel teruggegaan. De vreemdelingen wilden een vreedzame staking, maar dit bleek niet mogelijk. Een aantal zitstakers heeft zich uiteindelijk aangesloten bij de hongerstakers. Na een week zijn de meeste mensen gestopt met staken en is één persoon tevens in dorststaking gegaan. In totaal hebben er ongeveer 5 á 10 mensen deelgenomen aan de hongerstaking.

Detentieongeschikt

Het afgelopen jaar heeft het Meldpunt contact gehad met een persoon waarvan de gezondheid steeds verder achteruit ging vanwege zijn verblijf in dit regime. Vele toenemende psychiatrische klachten, maar ook fysieke (verhelpbare) klachten waar deze persoon al bijna een jaar mee kampte hebben de rechtbank aan de IND doen verzoeken om een detentieongeschiktheidsonderzoek te doen. Uiteindelijk is deze persoon detentieongeschikt verklaard en met een doosje medicijnen voor één week bij Schiphol afgezet. Hier haalde zijn vriendin hem op en gingen zij samen naar huis. Deze persoon krijg nog steeds geen behandeling voor zijn psychiatrische problemen, al zei zijn psychiater wel dat hij dit ook na opheffing nodig zou zijn.

78-jarige vrouw in detentie

Amnesty [schreef op haar weblog](#) dat een 78-jarige vrouw en haar dochter in Detentiecentrum Rotterdam in vreemdelingendetentie zijn geplaatst. De bejaarde vrouw slikt medicijnen, kan slechts korte stukjes met een rollator lopen en was op het moment van de zitting in de rechtbank aangewezen op een rolstoel welke werd voortgeduwd door haar dochter. Verweerder zei dat het de gebruikelijke gang van zaken is om een persoon op te sluiten in vreemdelingendetentie alvorens de vlucht wordt geboekt. De rechtbank oordeelde echter dat deze gang van zaken in dit geval niet juist is. Eerst had de vlucht geboekt moeten worden en pas daarna had de vrouw voor korten duur mogen worden opgesloten. De bewaring van de dochter is ook onrechtmatig verklaard, omdat zij zorg draagt voor haar moeder.

02. Nationale ombudsman: medische zorg vreemdelingen, kennisdocument Pharos, reactie overheid op jaarrapportage CvRM *Rapporten en reacties*

Nationale ombudsman: medische zorg vreemdelingen

Op 3 oktober jl. heeft de Nationale ombudsman [een rapport](#) gepubliceerd over medische zorg voor vreemdelingen. In hoofdstuk 3 van dit rapport komt de medische zorg in vreemdelingendetentie aan bod. Enkele aanbevelingen zijn:

1. Sta zelfzorgmedicatie op cel in beginsel toe.
2. Vervoer mensen in vreemdelingendetentie niet meer geboeid, tenzij ze op een lijst staan als vluchtgevaarlijk.
3. Betrek bij een beslissing van acute inzet (zoals de inzet van een isoleercel), zowel de veiligheidssituatie als de gevolgen voor het welbevinden door het multidisciplinair overleg.
4. Informeer en overleg (i.v.m. de continuïteit van de zorg) met de medische dienst over procedurele stappen als uitzetten, overplaatsen of opheffing van bewaring.

Verdere interessante punten zijn:

1. Het hoofd medische dienst valt, hiërarchisch gezien, onder de directie van de inrichting. Dit betekent dat de directeur een behandeling kan weigeren, of dat deze toch een persoon kan isoleren terwijl de psycholoog zegt dat dit niet verstandig is.
2. Artsen geven aan dat zij de tijd die zij aan een patiënt kunnen besteden, erg kort vinden. Met name wanneer er gebruik moet worden gemaakt van een tolk ondervinden zij problemen.
3. Als iemand in gehoor is bij de IND, dan komt het regelmatig voor dat afspraken in het ziekenhuis geannuleerd worden en medicijnen (een dag) later moeten worden ingenomen.
4. Met name in Zeist zou er nog overwegend geboeid worden vervoerd naar het ziekenhuis.
5. De tandarts trekt relatief vaak kiezen. Langdurige of luxe behandelingen worden niet gegeven, wel kunnen er vullingen worden aangebracht.
6. De nationale ombudsman constateert dat er in de praktijk geen sprake is van enige vorm van zelfregie of autonomie. De wijze waarop de medische zorg is georganiseerd doet geen recht aan het karakter van de vreemdelingenbewaring.

Kennisdocument Pharos

Kenniscentrum Pharos heeft [een rapport](#) gepubliceerd over vreemdelingendetentie en gezondheid. Het Meldpunt raadt eenieder die (meer) wil weten over vreemdelingendetentie aan dit rapport te lezen. De inhoud gaat onder andere over het ontstaan van de detentie tot op heden, het dagelijks leven in detentie, gezondheid en de alternatieven voor detentie.

Reactie overheid op jaarrapportage CvRM

Het rapport hebben wij in onze nieuwsbrief van september al genoemd, maar ondertussen heeft het kabinet gereageerd op de jaarrapportage van het College voor de Rechten van de Mens. Ook hier geldt dat met name het hoofdstuk *'migratiebeleid en mensenrechten'* relevant is.

Lees [hier](#) de reactie van het kabinet op de jaarrapportage van het CvRM.

3. Debat toekomstvisie vreemdelingenbeleid, verbeteringen n.a.v. overlijden Dolmatov

Nieuws en politiek

Debat toekomstvisie vreemdelingenbeleid

Op 3 oktober jl. werd de koepelbrief van staatssecretaris Teeven in de Tweede Kamer behandeld. De koepelbrief, waar wij in de vorige nieuwsbrief al onze zorgen over uitte, betreft de toekomstvisie op het vreemdelingenbeleid van dit kabinet. De woordvoerders van de verschillende partijen mochten vragen stellen, waarna de staatssecretaris deze beantwoordde. Meerdere partijen gaven aan dat de plannen niet concreet genoeg zijn en (dus) meer uitwerking vereist. Wel zeiden de meeste partijen dat het erop lijkt dat er een kleine stap voorwaarts wordt gemaakt met deze plannen.

Teeven zei dat de mensen die in een regulier regime worden geplaatst, meer uren buiten hun cel mogen doorbrengen (celdeur enkel 's-nachts op slot) en hun eigen dagindeling mogen bepalen. Wat voor dagindeling de mensen op het zogenoemde beheersregime zullen krijgen, dat is nog onduidelijk. De VVD is in ieder geval al voorstander van dit regime.

Het CDA gaf aan dat zij de plannen van Teeven steunt, maar dat het met schrijnende gevallen wel anders moet. Teeven zei hierop dat 'psychiatrische patiënten geen kwetsbare groep is, omdat hij niet wil dat ze in de illegaliteit gaan berusten'. Deze opstelling van de staatssecretaris vindt het Meldpunt teleurstellend. De slechte gezondheid van deze mensen verslechterd door de omgeving waar zij zich in bevinden. Het Meldpunt zou willen dat deze mensen bijvoorbeeld in een VBL worden geplaatst met behoudt van de benodigde zorg.

Op de PVV na zijn alle partijen positief gestemd om de alternatieven uit te breiden. De staatssecretaris wilde niet direct stoppen met het visiteren van vreemdelingen, maar kijkt naar andere mogelijkheden om hetzelfde doel op een menselijkere manier te bereiken (bijv. met een bodyscan).

Hoewel de alternatieven voor detentie voorhanden liggen, zegt Teeven dat hij niet kan voorkomen dat er soms kinderen in detentie terechtkomen. Denk bijvoorbeeld aan de situatie waarbij de ouders zich eerder onttrokken hebben aan een meldplicht. Teeven zegt dat als de ouders hierdoor in detentie komen, dat de kinderen dan ook in detentie zullen komen.

Teeven zegt dat hij de Tweede Kamer in het eerste kwartaal van 2014 zal informeren over de wetsvoorstellen over het vreemdelingenbeleid.

Verbeteringen n.a.v. overlijden Dolmatov

Naar aanleiding van het [rapport 'Het overlijden van Dolmatov'](#) van de Inspectie Veiligheid en Justitie, kondigde Teeven verbetermaatregelen aan in de vreemdelingenketen. Op 13 november stuurde staatssecretaris Teeven een brief aan de Tweede Kamer, waarin hij de voortgang van deze verbetermaatregelen uiteenzette. Zo is de medische informatie-uitwisseling en zorg verbeterd, is de werkwijze rond het M118-formulier verbeterd (dit formulier wordt gebruikt bij de aanmelding en uitzetting van een vreemdeling) en is er een training en opleiding ontwikkeld voor werknemers in de vreemdelingenketen. In [de brief](#) vindt u meer informatie over deze punten.

4. Kerst-telefoonkaartenactie, Meldpunt op Twitter

Nieuws en politiek

Kerst-telefoonkaartenactie

De Raden van Kerken Zeist, Soest en Soesterberg zamelen geld in, zodat vreemdelingen in Detentiecentrum Zeist een telefoonkaart kunnen kopen. Hiermee kunnen de vreemdelingen rond de kerstdagen hun familie en vrienden bellen. U kunt deze actie steunen door een bijdrage over te schrijven aan:

Stichting Steuncomitè Asielzoekers en Vluchtelingen In Zeist (SAVIZ)

Bankrekening 7454020

IBAN NL25 INGB 0007454020

Onder vermelding van: telefoonkaarten

Adresseer volledig, inclusief de woorden 'In Zeist', anders komt het geld terug.

Meldpunt op Twitter

Heeft u ook een Twitteraccount? U kunt het Meldpunt sinds een tijdje volgen op dit social-media platform. Wij berichten over actualiteiten rondom vreemdelingendetentie, om u zo tussen de nieuwsbrieven door ook op de hoogte te houden van de laatste ontwikkelingen.

Klik [hier](#) om naar het Twitteraccount van het Meldpunt te gaan.

**Het Meldpunt Vreemdelingendetentie wordt mede mogelijk gemaakt door:
Amnesty International, Stichting het R.C. Maagdenhuis en Haella**

www.meldpuntvreemdelingendetentie.nl | 030-2990222 | vanuit detentie: 0800-3388776
Stichting LOS – Meldpunt Vreemdelingendetentie